

takozvanih Selah v svoji mali hišici s hčerko 47letna šivilja Marija Premelč, po domače Trjerjeva. V noči se je nenadoma pojavil pri omenjeni neznan moški in zahteval od nje denar. Dobil je v celem borih 30 Din. Ubogo revo je surovina udaril z vso močjo s steklenico za pivo po glavi, jo davil za vrat in istotako je postopal tudi s hčerko. Drugo jutro so našli na pol živi žrtvi roparskega napada in poklicali zdravnika. Orožniki so zaprli pod sumom krivde domačina iz Sedlarjevega. Ljudje se zgražajo nad surovim zločinom, kakor ga že dolgo dolgo ne pomnijo v župniji Sv. Miklavža na Polju.

Okraden pri kopanju. Premožen trgovec iz Prage je imel zadnje dni posla v Ljubljani. Podal se je kopat pri štepanjskem mostu ter pustil obleko, denar in druge predmete kar zunaj prosto na obrežju. Ko se je vrnil iz Gruberjevega prekopa, je zapazil, da je imel v kratki odsotnosti nezaželjen obisk, kjer ga je uzmovič okradel v skupni vrednosti za 6000 čeških kron.

Umor prevžitarja. Pes posestnika Jožefa Bikovška z Gradišča pri Škofji vasi v celjski okolici je našel v jarku na travniku med Stražami in Gabrovcem pri Vojniku truplo 80 letnega prevžitarja Jožefa Goriška od Sv. Miklavža pri Škofji vasi. Sodna komisija je ugotovila, da je postal stavec žrtev umora. Lobanjsko kost je imel prebito in je celo manjkal del kosti. Morilec je udaril prevžitarja s topim orodjem po glavi od leve proti desni. Gorišek je stanoval skupno s svojim zetom Francem Arčan. Ta je izjavil, da je odšel Gorišek 28. julija z doma in se ni več vrnil. Tati in zeti si nista bila posebno dobra in radi tega je bil Arčan poslan v preiskovalni zapor v Celje.

*

Slovenska Krajina.

Fantovski tabor. Zadnjič pozivamo fante od blizu in daleč na naš prvi fantovski tabor, ki

bo dne 25. avgusta v Crensovcih. Pridite v velikem številu tudi iz Štajerske, da nas podprete v našem dobrem delu. Ne bojte se dolge poti, ob priložnosti vam obisk vrnemo. Prekmurški fantje, pokažite, koliko nas je, pridimo vsi, da javno manifestiramo za našo katoliško prosveto.

Most na Petanjcih. Pod tem naslovom smo že poročali v »Slov. gospodarju« glede nujnosti zgradbe mostu na Petanjcih. Kakor smo sedaj podučeni, se je pred kratkim mudila na licu mesta, to je ob brodu na Petanjcih, komisija, ki je pregledala prostor, kje naj bi stal bodoči most. Komisijo so sestavljali zastopniki hanske uprave, zastopniki ljutomerskega in soboškega cestnega odbora, nadalje predsedniki bližnjih občin in zastopniki mineralnih vrelcev v Radencih in na Petanjcih ter zdravilišča Slatina-Radenci. Tudi se je poskušalo ugotoviti, koliko bi posamezne občine in ustanove prispevale pri zgradbi novega mostu. Veseli nas izredno ta začetek, ker nam daje upanje, da se bo v doglednem času vendar le začelo z delom ob taki nujni in brezpogojni potrebi zgraditve mostu namesto dosedanega broda čez Muro. Želeli bi le, da bi ustanove in občine čim več prispevale pri gradnji mostu, ker oblast sama vsega tudi ne zmore kljub najboljši volji. Pri vseh predpripravah je nujno, da se najde potrebno kritje, da se bo delo čimprej pričelo in tudi dovršilo. Zato apeliramo na vse merodajne faktorje, da ne bodo ozkosrčni pri svojem obljubljanju. Torej za-

čelo se je in prepričani smo, da bo končno le prišlo do izpolnitve naših želja ob tako veliki potrebi in celo nujni zgradbi novega mostu čez Muro za vse okoliške občine in celo za nad polovico Slovenske krajine. — Opazovalec.

Trboveljski slavčki v Soboti. Dne 3. avgusta so prišli gostovat k nam trboveljski slavčki. Na kolodvoru so jih pozdravili ob prihodu v Sobotu zastopniki občine in učiteljstva. Za pozdravne besede se je zahvalil v imenu mladinskega zbora g. Emil Adamič, skladatelj. S kolodvora so šli gostje v hotel »Krona«, kjer jim je bila prirejena pogostitev. Pred nabito polno dvorano so nastopili istega dne zvečer slavčki mirno in še mirnejše njihov pevovodja g. Šuligoj. Zbor je zadivil vse prisotne s svojo sigurnostjo in ubranostjo, poln veselja in umetniške ubranosti. Zlasti dobro je odjeknilo pri poslušalcih dejstvo, da je zbor bil v popolni oblasti pevovodje. Priznati moramo pevovodji g. Šuligoju vse priznanje, ker smo z njegovim zborom imeli ne samo veselje, temveč tudi umetniški užitek. Človek bi poslušal cele ure brez obotavljanja in brez utrujenosti. V nedeljo dopoldne, 4. avgusta, so slavčki zapeli mladini večinoma narodne pesmi, ki so krasno odmevale v mladih poslušalcih. To so pričale njihove izpovedi. Popoldne so se trboveljski slavčki odpeljali v Ljutomer, kjer so prav tako koncertirali. Veseli nas, da so nas trboveljski slavčki obiskali in hvaležni smo jim, kakor tudi g. Šuligoju za prijetne ure, ko je pel zbor. Hvala

Sladki omet.

V novejšem času so začeli dodajati mali sladkor, da bi povečali njeno trdnost. Takšni poskusi prav za prav niso novi, kajti že Kitajci so pri gradnji svojega velikega zidu primešavali apno organske snovi, na pr. beljaka. Še danes se lahko prepričamo o tem, kako trden je ta zid. Pred letom dni so prišli na to, da daje sladkor ometu isto tako nenavadno trdnost. Kmalu so jih začeli posnemati Nemci, ki so pa s stvarjo še malo poeksperimentirali. Ugotovili so, da je še boljše od jedilnega ali surovega sladkorja melasa, torej ostanek pri fabricaciji sladkorja. Ta ugotovitev je važna.

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Rdečkar ni kazal nikakega oklevanja. Iz pred kratkim še prijaznega kažipota se je prelevil na mah v pravega divjaka. Odklonil je podarjeno mu meso od bizam-volov, pokazal proti jugu in je uprl svoj pogled v bela loveca tako, kakor bi ju pozival, da morata z njim. Divjak se je udaril po prsni, siknil par grozečih indijanskih groženj, se pognal na sani, švignil z bičem po pasji vpregi in ne da bi se bil ozrl, je zginil za gričem.

Dolgo sta sedela belokožca molče. Slednjič je stresel Lavison svojo kuštravo glavo in bruhal jezno iz sebe:

»Vrag ga vzemi! Indijanska babnica brez drv! Indijanka brez drv!«

Naslednjega dne je zadel Franc severno od taborišča na široko sled, v kateri so tičali prav majhni odtisi. Hitro je pohitel nazaj, da privede

6 tovariša in pse. V noči je stopalo tamkaj mimo večje število bizam-govede. Lovca nista zasledovala sledi pol milje daleč, ko sta zagledala čredo. Kakor hitro so zagnali psi lajež, je zbežala čreda na grič in se obrnila proti zasledovalcem.

»Teleta, teleta, teleta!« je kričal Nemeč.

»Stoj! Stoj! Imava pred seboj veliko čredo in ta se bo branila.«

Na srečo se je razcepilo krdelo na več pododdelkov. Eden od teh, tik zasledovan od psov, je zbežal po vzbočku navzdol in se je stisnil v odvetra zaščiteni zatišje. Lovca sta iztaknila to skupino in odkrila tamkaj v kritju tri samice in pet plahih mladičev, ki so stali s hrbti proti snežnemu metežu in gledali plašno z malimi, rdečimi očmi pse, ki so se zaganjali v nje in so jih skušali popaсти. Za po ameriških prerijah ali pašnikih preizkušenega lovca, kakor je bil Gruber, je bil lov na teleta pač malenkost. Samice so mečale glave sem in tja, opazovale pse in so pozabile na mladiče. Že prvi laso je zadrnil žrtvi zanko krog vratu. Nemeč je vrgel z lahkoto teleta na tla in ga zvezal. V najkrajšem času, v katerem bi ne bil kos na preriji najmanjšemu

vam, slavčki iz Trbovelj! Upamo, da se bomo videli zopet kmalu!

Sobota. Gg. dr. J. Šerbec in J. Samec sta bila imenovana za veterinarska svetnika 6. skupine. Iskreno čestitamo! — Premeščen je bil podporočnik g. Andrija Martinovič od tukajšnje orožniške čete v Doboj v Bosno. Na njegovo mesto je prišel podporočnik g. Milosav Milosavljevič. — V tukajšnji bolnišnici so umrli v preteklem mesecu štirje moški in ena ženska. Pokoj njihovim dušam! — Obiskal naj se cirkus in vse polno obiskovalcev je imel. Mnogi so rekli, da so šli v cirkus za spremembo. Vse predstave so bile razprodane. Sicer pa to ni nič čudnega. Sobota je še vedno dosegla rekord v obisku cirkuškega rompompoma in tudi sedaj se je to moralo zgoditi, sicer bi se še kdo jokal do prihodnjega cirkuškega dirindaja. Pri nas še torej ni krize!

Turnišče. V bližnjih Gomilicah so imeli žegnanje dne 4. avgusta. To žegnanje se je za eno nedeljo odgodilo radi mnogih novih maš. V lični kapelici, ki je posvečena sv. Aní, je opravil službo božjo g. dekan I. Jerič. Pomagal mu je domači novomašnik g. I. Kolenc. Popoldne pa je prišlo do prepira med fanti in možmi. — V prvi polovici avgusta nas je obiskal naš rojak g. Bakan Jožef, župnik na Hrvaškem. Počutil se je zelo dobro v sredi svojih rojakov. Med svojim bivanjem se je udeležil tudi nove maše pri Sv. Heleni na Goričkem, kjer je pridigoval novomašniku g. Nemeč Alojzu, salezijancu, kot njegov bivši prefekt. G. župnik, ki župnikuje v Zagorskem selu, se vedno rad vrača v svoj domači kraj in v ljubezni do naše Slovenske krajine pozablja na napore svoje težke in odgovorne službe. G. župniku želimo obilo prijetnih ur v naši krajini, ki jo je tolikokrat prehodil kot pridigar na misijonih!

Bogojina. Zelo čudno reč so napravili neznan zlikovci pri nas. Vrnila se je na oddih č. sestra Amalija k svojim staršem. Med tem ko so se razgovarjali v sobi, je nekdo vdrl v sosednjo sobo in zmetal vso posteljnino skozi okno. Dozdaj se še ni izvedelo, kdo so bili ti nepridipravi. Ko bi jih le dobili, da bi se jih naučilo poštenja! — Mlatilni stroj je zgrabil

mlademu fantu roko in mu jo je precej zdobil. Ponesrečenec se je mudil pri stroju in si ga ogledoval. Pri tem pa je pozabil na roko in mu jo je zgrabil stroj. Odpeljali so ga v soboško bolnišnico. — V našem bogojanskem in filovskem vrhu se vršijo zelo drzne tatvine v zadnjem času. Tatovi se ne bojijo sploh nikogar in vdirajo v sobe, kjer spijo ljudje, in kradejo, do česar pridejo. Prav nobena reč jim ni nedotakljiva. V nekih zidanicah so izpustili tudi vino iz sodov in v prazne sode potem zatakneli pušiče, kakor da bi se hoteli še pobahati s svojim zlim dejanjem. Ljudje domnevajo, da ti uzmoviči niso daljni in da se nahajajo v bližnjih krajih. Na tem bo res nekaj resnice, ker te pogoste tatvine, ki se vršijo po naših lepih goricač že nekaj mesecev sem, mora delati gotova organizirana družba, drugače bi jim prišli že zdavnaj na sled. Orožniki iz Turnišča in Dobrovnika kaj pridno zasledujejo tatove. Daj Bog, da bi jim čimprej dobili v roke, da bi tako bilo zadošče-no pravici!

Velika Polana. Dne 11. avgusta je bilo pri nas veliko proščenje. Mnogo ljudi je prišlo na to proščenje in tudi ptujski prost g. Ivan Greif so nas obiskali. Imeli so tudi pontifikalno sv. mašo. Zelo smo jih bili veseli, da smo jih po dolgem času zopet videli v svoji sredi. Proščenje je poteklo v popolnem redu in brez pretefov, kar nas izredno veselilo.

Utopljenko, ki jo je naplavila Mura in ki so jo pokopali na Melincih, kot sta takrat porožali, so izkopali in jo odpravili v Avstrijo, ker se je izvedelo, kdo da je.

Zahvala. Romarji iz črensovske fare, ki so hodili na Sladko goro, se prav lepo zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli, da je naše romanje tako lepo izpadlo. Sladkogorska Marija naj vsem poplača. Na svidenje drugo leto, ko bomo prišli še v večjem številu. Romarji.

Vestnik ZAKŠ.

Absolventke kmetijsko-gospodinskih šol Zveza absolventk kmetijsko-gospodinskih šol za dravsko banovino s sedežem v Ljubljani sklicuje svoj prvi redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 8. septembra ob 10 v prostorih kme-

tijsko-gospodinske šole v Marijanišču v Ljubljani. Zveza absolventk kmet-gospodinskih šol se je ustanovila v začetku letošnjega leta. Njen namen je, da goje članice med seboj pristrčne tovariške vezi ter nadaljujejo v sebi izobrazbo s prirejanjem tečajev in zborovanj in tako z združenimi močmi delajo v korist kmetijskega stanu. Obračamo se na vas absolventke s prošnjo, da vse, ki ste absolvirale katerokoli gospodinsko šolo, čimprej pristopite v svojo res stanovsko organizacijo. S tem storite dobro ne samo društvu, temveč pokažete tudi svojo stanovsko zavednost in smisel za skupno delo za kmetijski stan, posebno za kmečko gospodinjstvo! Načrte bo mogoče izpeljati le tedaj, če bo štela organizacija čim več članic in da bodo vse članice sodelovale z nasveti. Zato vas pristrčno vabimo, da se udeležite občnega zbora, na katerem bo poleg poročil odbora o delu zveze v pretečenem letu tudi volitev odbora in sklepanje o delu za prihodnje leto. Ker je v istem času v Ljubljani velesojem, je polovična vožnja, zato uporabite priliko ter se udeležite v kar največjem številu. Vsaka bo našla tam svoje sošolke, s katerimi bo lahko obudila spomine na šolsko dobo, ter z novim pogumom in ljubeznijo za trdo kmečko življenje se vrnila domov. Na občnem zboru se bodo sprejemale članice, zato pridite vse, ki ste že in ki še niste članice! Naj bo ta dan mogočna manifestacija kmečkih žen in deklet! Na veselo svidenje, tovarišice! — Odbor ZAKŠ.

Verska obnova — najboljša obramba.

Katoličani v Nemčiji morajo pod pritiskom narodnega socializma veliko trpeti. Vsako udejstvovanje katolicizma v javnosti je strogo prepovedano, češ, da to ni verski, marveč politični katolicizem. Kot politiko smatrajo politični glavači narodnega socializma celo

bivolškemu mladiču, je ujel z malenkostnim naprom vsa teleta.

Na nobeno divjo žival, kolikor jih je polovil Gruber živih v življenju, ni bil tako ponosen kakor na male bizam-voleke. Tako strastna je bila njegova želja, nekatere od teh redkih in težko dostopnih sesavcev ujeti, da je bil na dan posrečenega lova prepričan, da je izpolnil s tem svojo življenjsko nalogo. Srečen je bil. Še nikoli ni bil poln tolike radosti, kakor oni večer, ko sta spravila s tovarišem plen do taborišča na saneli in so pričeli mladiči s kopiti izkopavati izpod snega mah ter skrite plezalkke in jesti. Niti misliti ni upal, kako bo prehranil uječnike, naenkrat so si pa poiskali kar sami živež izpod snežne odeje. Voleki so bili visoki 75 cm in podobni dolgodlakim ovcam. Ušes in rožičkov še ni bilo ločiti in njihova koža je bila mnogo bolj svetla nego pri odraslih živalih.

Živalce se niso prav nič bale človeka, a pred psi so pa trepetale.

Lovca sta se odpravila domov in naložila plen, povezan na sani. Radi teže telet sta morala

žrtvovati nekaj drv ter mesa, radi česar je zmajeval Amerikanec nejevoljno z glavo.

Več dni najhitrejše vožnje po oledenelem snegu z odpočitkom in počitkom je minulo, preden sta se zavedla potnika, da sta zgrešila pot. Od kuriva je preostalo komaj nekaj polen.

Lavison je predlagal, naj zakoljeta enega od telet in skuhata meso, dokler še posedata nekaj drv. Nemški tovariš je izjavil odločno, da rajši zmrzne od glada, kakor da bi stegnil roko po življenju lepe živalce.

Vozila sta v južno-zapadni smeri. Kakor da-leč je seglo oko, povsod jima je svetlikala severna pustinja. Nobene skale, nobenega grma, nobenega drevesa, ki bi jima bil dobrodošli kažipot po oledeni ravnini. Čudovita pokrajina mraka, bela marmornata puščava, neskončnost svetlikajočega se molka!

Snežiti je pričelo, da so spodrkavali psi, sneg je zatemnil solnce, po katerem sta si uravnavala pot. Utaborila sta se, da bi pričakala lepše in boljše vreme. Hranila sta se s prepečencem, katerega sta zalivala s čajem. Ko se je zdanilo, je zlezal Gruber izpod šotora. Nehalo je snežiti.

Kajti prvič daje zgradbam res veliko trdnost, drugič pa nam ni treba žalovati za dragocenim živlom, če je njegov manjvredni postranski produkt v ta namene boljši.

Tihotapska zvitost slepca.

Na vzhodnoafriški obali so odkrili tihotapsko zvitost, ki je res nekaj posebnega. V mestu Dares s alanu je opravljal slepec cela leta službo stuge na občo zadovoljnost trgovskega podjetja Smith in drug. Obiskoval je vedno v lukl ladje pred odhodom in nikdo ni slutil kaj slabega, če se je pojavil s pismi na krovu. Sicer so že opazovali dolgo, da ladje, katere